

Spira

JUL 2022

- Tema jul
- Andakter
- Julmarknad på Villa Björkås

God jul och Gott nytt år!
önskar
Västra Tunhems pastorat

KYRK TAXI

Du som bor i Vänersborg eller Trollhättans kommun och inte har möjlighet att på egen hand ta dig till gudstjänsten, välkommen att boka Kyrktaxi!

Boka gärna dagen innan på telefon:
Taxi Väst 0521-45 90 00
Taxi Trollhättan 0520-82 000

Pris: 20 kr

ÄVEN KYRKAN BEHÖVER SPARA PÅ ELFÖRBRUKNINGEN

Vi som kyrka är rädda om både vår miljö och våra medmänniskor, därför kommer vi att fira många av våra gudstjänster i församlingshemmen.

Dop, vigslar och begravningar kommer att ske som vanligt i alla kyrkor.

Kontakt	
HEMSIDA www.svenskakyrkan.se/tunhem E-POST FÖRSAMLINGSEXPEDITIONEN vastra-tunhem.pastorat@svenskakyrkan.se E-POST KYRKOGRÄDSFÖRVALTNINGEN tunhem.kyrkogardsforvaltningen@svenskakyrkan.se	
PRÄSTER	
Elisabeth Tengler	072-732 60 28
Sven Bild	070-522 14 10
Camilla Juhlin	070-241 20 22
Magdalena Mellgren Sävenstrand	073-453 02 50
Carl Jälnäs, tjänstebitr.	073-958 79 18
KYRKOMUSIKER	
Anna Dahlqvist	070-285 75 08
Hans-Olof Svensson	072-521 61 19
Ruth Nordholm	076-058 48 84
Ingrid Trulsson	073-531 33 44
DIAKONI	
Elisabeth Larsson, diakon	070-464 48 39
Andrea Warrebo, diakoniass.	070-278 54 76
BARN OCH UNGDOM	
Niklas Johansson	072-516 45 00
Lena Lundskog	073-394 48 22
Camilla Svensson	070-325 78 76
Rasmus Lindén	076-265 30 60
Erika Olsson	072-092 60 62
Tone Jacobsen	072-932 03 50
KYRKVAKTMÄSTARE	
Marie Lindmark	076-845 61 25
Maria Lindskog	073-367 09 06
Bjarne Öhman	070-250 11 77
ADMINISTRATION	
Församlingsexpeditionen	0521-26 58 50
Telefontid: må, ti, fr: 9-12, on, to: 12.30-15.	
Ekonomi	0521-26 58 53
Ekonomi (lön och fakturor)	0521-26 58 54
Kommunikation	0521-577 941, 079-585 59 17
CAFÉ VILLA BJÖRKÅS	
Ellinor Josefsson, café	073-453 02 52
Caroline Ahlqvist, verksamhetsansv.	070-608 85 67
KYRKOGRÄDSFÖRVALTNINGEN	
Västra Tunhem, Gärdhem, Väne Åsaka, Vänersnäs och Norra Björke	
Besöksadress: Församlingshemmet Kyrkstugan, Västra Tunhem	
tfn tid: måndag-fredag kl. 9-11	0520-42 11 01
Arbetsledare: Ulf Alexandersson	070-394 86 32
Kyrkogårds- och fastighetschef: Ulf Eklund	070-207 49 99

SPIRA UTGES AV SVENSKA KYRKAN VÄSTRA TUNHEM
Ansvarig utgivare: Elisabeth Tengler, kyrkoherde Layout: Helen Wiik Andersson
Upplaga: 6 000 ex Tryck: Just Nu Papper: Miljövänligt Galerie Art Silk
Foto försättsida: Kristin Lidell/IKON

Foto: Magnus Aronson/IKON

Julen-en högtid som berör

I min familj brukar mina barn och min man reta sig på att jag redan under sommarens varmaste dagar i juli talar om min längtan till jul. De undrar hur jag kan prata om julen mitt i sommaren, när det är som bäst i Sverige. Ja, jag erkänner det är konstigt, men jag älskar julen! Det vet de, som känner mig väl. Jag har haft förmånen att fira jul i tro, trygghet och kärlek. Mina föräldrar ordnade julen på ett fantastiskt sätt med god mat, tomte och gemenskap. I min barndom lärde jag mig också att julen främst firades för att Jesus föddes, för att Gud blev människa. Trots mina egna fina julminnen och min egen ständiga längtan efter julen är jag väl medveten om att många har ångest inför julen med all stress, alla krav och all ensamhet.

Ingen högtid är väl så laddad med förväntningar som julen. Ingen högtid förbereds så långt i förväg.

Ingen högtid väcker så många olika känslor som julen. Det finns mycket förväntan, spänning, glädje och kärlek inför julen. Det finns också mycket sorg, oro, tomhet och ensamhet. När man förlorar en anhörig brukar man ofta känna att julen är en svår tid att gå igenom. Det kan finnas en oro över att inte kunna köpa några julklappar eller ha råd med någon speciell mat, eller att helt enkelt inte orka. På julen kan man känna sig mer ensam än någon annan dag under året.

Jag har lärt mig att oavsett hur livet ser ut, oavsett vem jag är och hur jag firar julen, så är julens budskap lika för alla. Gud blir människa för att du och jag är så älskade av Gud! Det kan ingen ta ifrån oss!

Hur din jul än ser ut, vill jag uppmana dig att läsa ängelns budskap till herdarna.

Låt den texten från Lukasevangeliet andra kapitel bli en del av din jul och hoppets ord inför framtiden!

"Var inte rädda. Jag bär bud till er om en stor glädje, en glädje för hela folket. Idag har en frälsare fötts åt er i Davids stad och han är Messias, Herren!"

Jag önskar er alla en välsignad julhelg och jag ber om ett fridens år 2023!

Elisabeth Tengler,
kyrkoherde

Andakt

Text: Carl Jälnäs, prästkandidat för Skara stift Foto: Albin Hillert/IKON

Herrens ankomst

I profeten Jesajas åttonde kapitel står det skrivet: *Det folk som vandrar i mörkret ser ett stort ljus, över dem som bor i mörkets land strålar ljuset fram.*

Det närmar sig advent och det är en speciell tid i kyrkan. Delvis för att det nya kyrkoåret inleds under advent, men framförallt för att det är en förberedelsestid. Advent betyder ankomst (av latinets adventus) och under advent väntar vi kristna på Herrens ankomst till jorden som bekant sker med Jesu födelse på juldagen.

Just detta år kan denna väntan tyckas vara mer betydelsefull än tidigare. Under ett mörkt år där en världsomfattande pandemi blev avlöst av ett krig i Europa får vi kristna likt tidigare år, årtionden, århundraden och årtusenden vänta på ljusets ankomst.

Som varje år i den mörkaste tid tänder vi ljus och minns hur Gud blev människa, inte för sin egen skull, utan för vår. Vi firar och samlas kring Jesusbarnet i krubban, som är världens ljus och mörkret har inte övervunnit det.

Vi har det senaste året blivit påmind om att världen och våra liv är mycket föränderliga och att vi en dag kan vakna upp i en verklighet vi inte alls känner igen.

Men i en föränderlig värld står Guds kyrka och den kristna läran kvar. Det finns en god anledning till att de flesta kyrkorna i Sverige byggts i sten, trots att trä i vårt land är ett mycket tillgängligt och använt byggmaterial.

Kyrkan är byggd för att stå kvar till tidens slut, även om det blåser starka vindar utanför skall kyrkan stå fast som hoppets och ljusets fristad.

Jag ber att fler ska upptäcka styrkan i att gemensamt, i kyrkan, söka hoppet och ljuset i vår Herre Jesus Kristus, speciellt nu i stundande adventstid och juletid. Vi får tända hoppets ljus, samlas i våra kyrkor och invänta Herrens ankomst.

Ära i höjden åt Gud och på jorden fred åt dem han har utvalt.

Amen.

VISSTE DU ATT:

Julevangeliet är den mest lästa texten på Svenska kyrkans hemsida under julhelgen?

Läs den här:
<https://www.svenskakyrkan.se/jul/julevangeliet>

Vad betyder julen för dig?

Foto och intervju: Tone Jacobsen

CHELZEA

Umgås med familj och släkt. Mysigt med gemenskap.

INGER

Jesu födelse. Familjen träffas med traditioner och julfirande. När vi var små firade vi med mormor och moster. Nu har vi blivit för många.

HANNA

Julen handlar om gemenskap och att umgås med familjen. En dag med mammas släkt hos mormor och morfar, där träffar jag alla dom kusinerna. En dag är vi med pappas släkt hos farmor och farfar och träffar alla dom kusinerna.

WASIM HAJ

Att vara med familjen, mysa och äta god mat. Jobbar annars hela tiden så man hinner inte så mycket. Då är jul och påsk viktiga för att träffa familjen... fast de är inte så många här, har inte varit i hemlandet på 12 år där mamma, bror och syster bor. I Syrien.

LUKAS

En tid att vara med familj och vänner. Tradition att spela "Med Andra Ord" på julafton. Vi firar jul med mammas släkt, med kusinerna hos mormor och morfar utanför Linköping.

THIM

Jul är att vara med nära och kära, dansa runt granen och ha roligt. Vi tar kort vid julemiddagen som minne varje år av dem som är med, som kusiner och min familj, men vi är inte lika många som före Corona.

Text: Musiker Hans-Olof "Tjolle" Svensson

Julen – en tid med varma traditioner, gemenskap, mys och inte minst – julmusik!

Här delar jag ett julminne:

Vi inledde en 3-veckors sång/musik-turné i Thailand för Läkarmissionen. Den första gudstjänsten vi skulle medverka i var en stor kyrka på Sukumvit road i Bangkok. Det var julafton och vi fick som medverkande sitta på första bänken. Rätt vad det var så blev vi serverade te och kex på en bricka - bara vi! Det kändes lite pinsamt. Vi sjöng och spelade vårt program.

Efteråt var det mingel och buffé för alla som kommit. Det var första (och enda gången) jag åt fisköga i en soppa!

När det var färdigt fick vi åka med ungdomarna på "Carol singing". Vi besökte familjer som bodde under plåtbitar, broar och kartonger. Det märktes att det var uppskattat när julsångerna ekade under broarna.

Vi sjöng också i en annan stadsdel utanför stora, lyxiga slottliknande hus/gods. Det var också uppskattat. Ett par av de familjerna bjöd in oss för lite fika på natten. En minnesvärd julnatt i Bangkok.

Julsångerna betyder mycket för mig. De genererar den varma stämning som, för mig, är förknippat med en god barndom där familj och släkt träffades i varm gemenskap och där sången och musiken var självklar.

Jag tycker om väldigt olika typer av julsånger men jag vill nämna två stycken: Den första är "Nu tändas tusen juleljus" från 1898 av E. Köhler. Texten berättar det glada budskapet om att Jesus är född. Genom honom vill Gud sända sitt ljus in i varje människas liv.

Den andra sången är "En stjärna lyser så klar" av Oslo Gospel Choir:s ledare Tore W. Aaas. Den texten säger: "Änglarna ger oss hopp och tro, sjunger om fred på vår jord. Den som Gud aldrig övergav - en stjärna lyser så klar. Barnet som fötts tar himlen med och jorden fylls utav sång".

Vår värld behöver all den kärlek, frid och fred som julens budskap i dess sånger levererar.

VISSTE DU ATT:

På Spotify har Svenska kyrkan många färdiga spellistor att välja på, bl. a julpsalmer. Kanske hittar du en ny favorit?

VISSTE DU ATT:

Den mest spelade jullåten är "All I want for Christmas is you" skriven och framförd av Mariah Carey.

VISSTE DU ATT:

"Det är en ros utsprungen" skrevs redan på 1500-talet och grundar sig på berättelsen av Jesu födelse. Thekla Knös översatte texten från tyska år 1869.

Jourhavande präst

Brottas du med ångest, ensamhet eller självmordstankar och behöver någon att prata med?

Jourhavande präst erbjuder akut samtals- och krisstöd och är en del av Svenska kyrkans själavård. Jourhavande präst lyssnar och det som sägs stannar mellan er. Du kontaktar Jourhavande präst via telefon, digitalt brev eller chatt.

OM JOURHAVANDE PRÄST

Svenska kyrkan erbjuder Jourhavande präst som en samhällstjänst under den tid på dygnet när många andra verksamheter är stängda.

Jourhavande präst är närvarande, lyssnar och delar det bekymmer du vill prata om. Prästerna är anonyma, liksom du är anonym. Att få dela sina tankar med någon kan göra skillnad. Du kan tala om vad du vill – sorg, ensamhet, självmordstankar, ångest eller något annat som du brottas med.

PRÄSTERNA HAR

ABSOLUT TYSTNADSPLIKT

Jourhavande präst har absolut tystnadsplikt. Det betyder att det som sägs mellan er i samtal, chatt eller digitalt brev inte får föras vidare.

En präst får inte heller kallas att vittna i rättegång om sådant som hen hört i ett enskilt själavårds-samtal.

DU BEHÖVER INTE VARA TROENDE ELLER MEDLEM

Du behöver inte tillhöra Svenska kyrkan eller vara troende för att kontakta Jourhavande präst.

Tron på Gud är självklar för prästerna som arbetar i jouren, men om du inte själv frågar efter det talar man inte om Gud, läser Bibeln eller ber böner under samtalet.

CHATTA MED JOURHAVANDE PRÄST

Chatten är en trygg kanal. Säkerheten i chatten är lika bra som när du ringer. Du får vara anonym och det är bara du och prästen som chattar med varandra. Ingenting sparas. Innehållet i chatten krypteras och försvinner när chatten stängs ner eller chattiden gått ut.

SKRIV DIGITALT BREV TILL JOURHAVANDE PRÄST

Om du är ledsen, orolig, rädd eller känner dig ensam kan du skicka ett digitalt brev till Jourhavande präst. Brevlådan är alltid öppen. Säkerheten är lika bra som när du ringer. Det är enbart du och prästen som skriver till varandra. Ingenting sparas efteråt.

CHATTA MED JOURHAVANDE PRÄST

Ring 112 och be att få bli kopplad till Jourhavande präst. Den som svarar är präst inom Svenska kyrkan.

Som alla präster har också prästerna i jouren absolut tystnadsplikt. Samtalet bandas inte och det som sägs stannar mellan er.

Välkommen till gudstjänst!

November

27 november första advent

- Väne Åsaka kyrka kl. 11, gudstjänst med nattvard. Åsaka-Björke kören medverkar.
- Vänersnäs kyrka kl. 16, gudstjänst. Vänersnäs-kören medverkar.
- Gärdhems kyrka kl. 18, gudstjänst. Medverkan av Gärdhems kyrkokör och Gert Frick, trumpet.
- Vargöns kyrka, adventskonsert kl. 18. Medverkan av Vargöns kammarorkester, Stefan Rahkonen - trumpet och Tunhemskören.

December

1 december torsdag

- Ekeliden, kl. 14, gudstjänst.

4 december andra advent

- Velandakyrkan kl. 11, gudstjänst med nattvard.
- Vargöns kyrka kl. 16, gudstjänst.
- Väne Åsaka kyrka, kl. 18, julkonsert med Niklas Gårdelid.

7 december onsdag

- Väne Åsaka församlingshem kl. 18, veckomässa.

8 december torsdag

- Landbogården kl. 15, gudstjänst.

11 december tredje advent

- Norra Björke kyrka kl. 11, gudstjänst med nattvard.
- Västra Tunhems kyrka, gudstjänst med Lucia, kl. 16. Hunnebergs Scoutkår medverkar.
- Gärdhems kyrka kl. 15 och 18, julkonsert. Trollhättans Stadsmusikkår och Gärdhems kyrkokör. Biljett krävs och finns att hämta hos Zakariasson, Idelundsvägen 2 i Velandafön: 0520-42 52 03. Biljetter delas även ut efter gudstjänsten i Gärdhems kyrka första advent och i samband med "Onsdax" i Halvorskyrkan 30/11 och 7/12 kl. 9.30-12.

14 december onsdag

- Halvorskyrkan kl. 18, veckomässa.

15 december torsdag

- Ekeliden kl. 14, gudstjänst.

18 december fjärde advent

- Velandakyrkan kl. 11, gudstjänst med mässa. Velandaoркеstern medverkar.
- Vänersnäs kyrka kl. 16, gudstjänst med Lucia.
- Halvorskyrkan, kl. 16, julavslutning barntimmar.

20 december tisdag

- Västra Tunhems kyrka, julkonsert kl. 19. "Vi sjunger in julen" tillsammans med Tunhemskören, Robert Samuelsson, Henrik Mossberg, ensemble, m. fl. Präst: Elisabeth Tengler.

22 december torsdag

- Landbogården kl. 15, gudstjänst.

24 december julafton

- Vargöns kyrka kl. 11, musikgudstjänst med Vargöns musikkår.
- Vänersnäs kyrka kl. 11, gudstjänst kring krubban. Vänersnäs-kören medverkar.
- Gärdhems kyrka kl. 11, gudstjänst kring krubban, sångmedverkan.
- Väne Åsaka kyrka kl. 11, gudstjänst kring krubban.
- Norra Björke kyrka kl. 23, midnattsgudstjänst. Victoria Karlsson, solist.

25 december juldagen

- Västra Tunhems kyrka kl. 8, julotta.
- Gärdhems kyrka kl. 8, julotta. Sång av Gärdhems kyrkokör.
- Landbogården kl. 10, gudstjänst.

26 december annandag jul

- Velandakyrkan kl. 18, gudstjänst med nattvard.

Januari

1 januari nyårsdagen

- Väne Åsaka kyrka kl. 16, gudstjänst.

5 januari torsdag

- Landbogården kl. 15, gudstjänst.

6 januari trettondedagen

- Norra Björke kyrka kl. 16, gudstjänst. Åsaka-Björke kören medverkar.
- Gärdhems kyrka kl. 18, gudstjänst. Sång av Gärdhems kyrkokör.
- Vargöns kyrka kl. 18, musikgudstjänst. Medverkan av Tunhemskören och Vargöns musikkår.

8 januari första sö efter trettondedagen

- Väne Åsaka församlingshem kl. 11, gudstjänst.
- Vargöns kyrka kl. 16, gudstjänst.
- Vänersnäs kyrka kl. 16, gudstjänst.
- Velandakyrkan kl. 18, gudstjänst med nattvard.

12 januari torsdag

- Ekeliden kl. 14, gudstjänst.

15 januari andra sö efter trettondedagen

- Velandakyrkan kl. 11, pastoratsmässa.

18 januari onsdag

- Väne Åsaka församlingshem kl. 18, veckomässa.

19 januari torsdag

- Landbogården, kl. 15, veckomässa.

22 januari tredje sö efter trettondedagen

- Väne Åsaka församlingshem kl. 11, gudstjänst.
- Vänersnäs församlingshem kl. 16, gudstjänst.
- Vargöns kyrka kl. 18, gudstjänst med nattvard.
- Velandakyrkan kl. 18, lekmanaledd gudstjänst. "Musik i vinterkväll" musikgudstjänst med Linda Palmqvist, sång & Lars Eklund klaviatur.

25 januari onsdag

- Halvorsgården, kl. 18, veckomässa.

26 januari torsdag

- Ekeliden, kl. 14, gudstjänst.

29 januari fjärde sö efter trettondedagen

- Norra Björke församlingshem kl. 11, gudstjänst.
- Velandakyrkan kl. 16, gudstjänst med nattvard.
- Vargöns kyrka kl. 18, gudstjänst.

Luciafirande i Velandakyrkan!

Tisdag 13/12 kl. 18

Luciatåg, Velandaoркеstern spelar,
fika och lotteri.
Välkomna!

Julmusikquiz i Velandakyrkan!

Tisdag 20/12 kl. 18.30

Välkommen att "quizza" tillsammans
med sångare ur Gärdhems kyrkokör.
Glögg och pepparkakor serveras.

Ev. ändringar kan förekomma. Besök kalendern på hemsidan som alltid är uppdaterad.
WWW.SVENSKAKYRKAN.SE/TUNHEM

En Gud som bryr sig!

Var hittar jag min frid? När livet inte är som jag tänkt, när det jag vill inte överensstämmer med det som är. När ilska och irritation tar över och lösningarna på problemen inte står att hitta någonstans. När tankarna virvlar och oron ger både värk i huvudet och själen?
Var hittar jag friden då?

I Bibeln finns en berättelse om en man, Elia, som flera gånger ställts inför till synes olösliga problem och mot alla odds har han fixat varje ny situation. Efter ännu en sådan händelse när man som läsare förväntar sig segerfest och glädje, "hurra vi vann!", då ger Elia upp, han orkar inte mer. Det är som att han säger "Här tog min ork slut. För varje nytt problem jag måste lösa så kommer ytterligare ett, och sedan ännu ett, nu räcker det, jag vill inte, jag orkar inte mer!"

Den känslan är lätt att leva sig in i. Livet är fullt av nya problem och situationer som måste lösas, samtidigt som nya orosmoln ständigt syns vid horisonten.

Elpriserna fortsätter stiga, bensinen kostar skjortan, mormor är sjuk, mina barn orkar inte med stöket i skolan, ja var och en har sina egna exempel på vad som håller oss vakna om nätterna.

När livet inte är som vi önskar det ska vara, då gör det ont. Då blir vi arga, sorgsna, irriterade. När det känns som om vi aldrig får en paus mellan bekymren, då till slut tappar vi livsmodet, och likt mannen i bibelberättelsen lägger vi oss ner och säger "jag ger upp, jag orkar inte mer".

I berättelsen om Elia sänder Gud en ängel med mat till honom när han gått ut i öknen för att dö. Sådan är Gud för mig, en Gud som verkligen bryr sig om oss, just i den verklighet vi befinner oss i. Han är inte en Gud långt borta, som inte förstår eller bryr sig. Han är nära, just där jag är och vet vad jag känner och brottas med. Han säger "jag är hos dig, mitt i det svåra och jag bryr mig om dig, precis som du är". Tillsammans med mig vill Han hitta en väg framåt och ge hopp och framtidstro.

Maten han sänder Elia symboliserar för mig att Gud förstår de till synes små behoven, att om jag först får äta och sova lite så kan jag tänka bättre sen och se på problemen med nya ögon. Att det är ok att vara "bara människa", för det är just så Han älskar oss. Ingen är oviktig. Inget i våra liv är oviktigt. Allt bryr Han sig om och allt vill Han dela med oss. Jag tror på en Gud som vill vandra med oss på vår livsresa och som aldrig är längre bort än min egen önskan om att ha Honom nära.

*Andrea Warrebo,
diakoniassistent*

VILL DU HA NÅGON ATT PRATA MED?

Varmt välkommen att
höra av dig!

Andrea Warrebo,
tfn: 070-278 54 76

En grönare jul

Text: Helen Andersson

Att äta vegetariskt blir mer och mer populärt, både av etiska och av hälsomässiga skäl. En vegetarisk kost har flera hälsofördelar, bland annat genom minskad risk för flera kroniska sjukdomar och en förbättrad kroppssammansättning.

För cirka fem år sedan tog jag beslutet att sluta äta rött kött och kyckling. En ständigt svullen mage, rapporter om allt sämre djurhållning och en miljö som ständigt tar stryk gjorde att jag bestämde mig.

Jag fick mycket hjälp av min syster att komma igång med vego-tänket, jag köpte böcker och tidningar och slukade nya recept.

Men det roligaste sättet att komma i gång att laga vego var ändå att jag började prenumerera på en matkasse.

Jag fick hem en kasse med fyra middagsgärvar var fjortonde dag och jag lärde mig mycket om hur man tillagar en vego-måltid som innehåller alla näringsämnen och som man blir mätt av. Nu när jag är varm i kläderna har jag ingen matkasse längre men återvänder ofta till recepten som har blivit riktiga favoriter.

Jag lagar mat på samma sätt som förr fast i stället till pastan eller gratängen kanske jag har solrosbollar, bönbollar eller några andra goda vegetariska biffar.

Olika grytor med linser, grönsaker och svamp är också gott. Mina favoriter just nu är Tareq Taylors krämiga gryta på jordärtskockor och svamp och en smakrik rödbetsgryta med lök, svamp, linser och rött vin.

Nedan bjuder jag på några recept på maträtter som man kan ha på julbordet!

Med önskan om en
God grön jul!

BRYSSELKÅL MED HALLOUMISTRÖSSEL

500 g brysselkål
2 msk olivolja
0.5 tsk salt
200 g halloumi
1 citron, finrivet skal och ev saft

Sätt ugnen på 225 grader. Ansa brysselkålen och halvera dem om de är stora. Blanda med 1 msk olja och salt på en plåt med bakplåtspapper. Rosta mitt i ugnen tills de har fått lite färg, ca 20 min. Riv halloumin på den grova sidan av ett rivjärn. Stek i resten av oljan tills halloumin är gyllenbrun och knaprig. Lägg brysselkålen på ett serveringsfat och strö över halloumi och citronskal (endast det gula). Pressa ev. över lite citronsaft.

SOLROSBOLLAR

2 dl solrosfrön
1 gul lök, finhackad
1 dl ströbröd
1 dl vatten
1 msk ljus sojasås
1 msk majsstärkelse
salt
vitpeppar

Mixa solrosfröna i en matberedare. Låt gärna några bitar vara kvar för lite konsistens. Håll ner övriga ingredienser och mixa ihop till en smet. Låt vila i 15 minuter. Rulla till bollar och stek gyllene i lite olja. Går alldeles utmärkt att frysa.

Tankar om jul

Tänk dig en tomhet stor
Som en stjärnklar natt
Där inga stjärnor finns

Ingen som ser din nöd
Ingen som hör din bön
Ingen som längre minns

Det finns en väg
Ut ur rädslan ut ur skam
Och ett löfte om att en gång komma fram

Om nån som finns kvar
Nån som vakar nån som ser
och som säger:

Du är inte ensam mer.

Så skriver Jonas Gardell i en av sina låttexter och för mig är det just det som julen handlar om.

Jag ber att julen som kommer ska vara en tid där du får känna glädje och gemenskap. En jul som i psalmerna, där vi sjunger att allt är frid, att natten är stilla och helig. Men samtidigt så vet vi att det är långt ifrån alla människor som får uppleva en sådan jul.

Vi lever i en värld som väts av tårar, en värld med krig och oroligheter, en värld där kvinnor förtrycks och dödas för att de inte gör rätt, är rätt.

Vi lever i en värld där barn far illa, utnyttjas och somnar hungriga.

Vi lever i en värld och en tid där många bland oss är oroliga, för sin livssituation, för sin ekonomi. Där man tvingas välja mellan mat eller värme.

Julen är inget undantag, den pausar inte våra livssituationer och vår oro. Men just därför, så ser vi också hur mycket vi behöver julens budskap.

Budskapet om att någon kommer till oss. Inkarnationens mysterium där Gud kliver ner och tar mänsklig gestalt. Han delar våra livsvillkor och visar oss att det finns en väg ut ur mörkret, en väg ut ur rädsla och skam. Han ger oss löftet om att en gång komma fram. Till dess får vi leva våra liv efter bästa förmåga.

Det kommer finnas många stunder av glädje, frid och lycka, men inte enbart. Gud lyfter inte heller bort alla våra svårigheter, men i julens budskap får vi tryggheten i att vi aldrig är ensamma. Det finns någon som ser, någon som hör, någon som troget går vid vår sida.

Camilla Juhlin,
präst

Ett axplock av verksamhet

Onsdax i Halvorskyrkan

Gemenskap i Halvorskyrkan för alla åldrar.
Onsdagar kl. 9.30-12.

Det serveras enklare smörgåsar och
våfflor, kaffe och saft till självkostnadspris.
Barnen kan rita, måla och leka.
Sångstund för barnen ca. kl. 11,
andakt för vuxna kl. 11.45.

I samband med Onsdax finns möjlighet att
lämna mindre saker eller kläder i vår foajé,
som man kan byta ut mot något annat
som man önskar. Även du som inte har
möjlighet att lämna något är välkommen
att ta med dig något hem.

TaGe-hörnan är öppen för alla!

Fredax i Vänersnäs

När det är dags för fredagsmys så börjar
många Vänersnäsare med Fredax.
Varannan fredag mellan 15 och 18 har
Fredax blivit en viktig träffpunkt för
många barnfamiljer. Man träffas, leker,
pysslar, spelar spel och pratar med
varandra. Kaffe och frukt brukar finnas.
Är vädret bra är vi gärna ute och då går vi
ibland upp till kyrkan för vår andakt.
Stor favorit och något av en signatur-
melodi har "Det lilla ljus jag har" blivit.

Efter andakten bjuds det på en enkel
måltid. Pannkakor, korv med bröd eller
hamburgare uppskattas av både
stora och små.

Tillsammans gör vi gudstjänst

Nyfiken på att vara gudstjänstvärd?

I vår församling har vi gudstjänstvärdar
uppdelade i grupper där man turas om att
ha särskilt ansvar för gudstjänsten.

Som gudstjänstvärd hjälper man bl. a. till
med att förbereda kyrkkaffe och duka
nattvardsbordet om det är mässa. Man
har ett viktigt uppdrag att se och välkomna
de som kommer till kyrkan, ta upp kollekt
och vara med vid utdelandet av nattvard.

Som gudstjänstvärd är du tillsammans
med andra och man får själv ta på sig
de uppgifter som man känner sig bekväm
med.

Vill du veta mer?

Varmt välkommen att ringa:
Camilla Juhlin tfn: 070-241 20 22

Kyrkverkstad i Vargöns kyrka

Kyrkverkstad är en aktivitet för hela
familjen. Varje träff kommer att ha något
speciellt tema. Vi kommer att ha lite
olika stationer med lättare pyssel kopplat
till det här temat. Det kommer att
bjudas på fika och någon lättare måltid.
Vid varje tillfälle har vi en kort andakt
eller sångstund.

Gemenskap för alla åldrar.

Välkommen!

Vill du veta mer? Besök hemsidan: www.svenskakyrkan.se/tunhem

Hur var det att fira ...

... runt sekelskiftet?

Text: Erik Jälknäs, filosofie kandidat i historia Foto: Digitalt museum

Runt sekelskiftet 1900 var det familjen Sandberg som ägde Björkås, som då varit i släkten drygt hundra år. Christer Peter Sandberg som vid tidpunkten var ägare till Björkås bodde med sin familj i London, där han 1868 grundat en egen konsultationsbyrå med inriktning mot järnvägar, som var hans expertis.

Sandberg och hans hustru Nanny Evelina (f. Wikander) hade under 1870- och 80-talen fått sju barn. Trots att familjen till vardags bodde i Storbritannien spenderades somrarna på Björkås. 1899 vet vi att även jul firades på Björkås och äldsta dottern "Elvin" Sandbergs nyblivna make, Bernhard Haijs släkt deltog i julfirandet.

Julfirandet vid sekelskiftet i de mer välbärgade samhällsskikten kanske har illustrerats allra bäst av Carl Larsson, vars målningar väcker såväl fantasi som nostalgi. På de nationalromantiska målningarna syns granar klädda med äpplen, julgodis och levande ljus. Borden, upplysta av handstöpta ljus, är dukade med bröd, smör, korv, ost, öl, snaps och julgrisen förstås.

Kanske dansades det runt granen i Villa Björkås julen 1899, de hade ju trots allt gott om plats, annars var detta brukligt att göra vid tjugondag Knut när granen skulle kastas ut.

Mycket möjligt är det även att Christer P. Sandberg med familj, som av och till vistats i Storbritannien de senaste 40 åren, fått med sig jultraditioner från London.

Måhända serverades brittisk julpudding (bestående av mandlar, russin och kanderad frukt) tillsammans med portvin, eller kanske serverades julkalkon. I Storbritannien spelade grönsakerna en allt större roll på julbordet under slutet av 1800-talet, sparris var en sådan grönsak som dykt upp på de brittiska julborden. Just sparris odlades på Björkås vid tidsperioden och var därför säkerligen given på bordet tillsammans med andra hemodlade grönsaker julen 1899.

Julen med Haijarna på Björkås det året var säkerligen något alldeles särskilt, firandet beskrevs iallafall efteråt som mycket "muntert och gladt".

Julmarknad på Villa Björkås

(intill Vargöns kyrka)

10 december 2022

kl. 10-16

På programmet

Läs på hemsidan om mer utförligt program: www.svenskakyrkan.se/tunhem

Insamling till
ACT

Velanda-
orkestern
spelar

Ponnyridning
och
barnaktiviteter

Vi bjuder på
glögg och
pepparkaka

Lämna in en
julkapp till
behövande

Tomtemor
läser saga

Hantverks-
försäljning

Luciatåg av
barngrupper

Julkrysset

				VAR MA- RIAM- NE HE- RODES	HJÄLP GÖRA SITT TILL		DÖR- PÄR- DAGEN	HÄR SVE- RISE LÄNG	BOK 2204
				LÄTIN FÖR KLIPPA MILÖDE	TERRASS BALETT- KJOLEN			HÄLLA FÖRE	
						STYRDE I JUSO- SLAVIEN	KAN STA PÅ KNIV GÅ HIT OCH DET		
ÄR JU MENORANS ARMAR	SKVALLRADE INTE	FÖR MÅNSA ETT							
SNITS	STJÄRN- TYDAR- NA FÖR	HERDE- DIKT	MÅSTE PÅ JUL- BORDET						
BIB- LISKT LAND- SKAP I PALE- STINA				ÄR IV- RIG PÅ GRÖTEN	VANLIG VÄNING				
		KÖRS- ORGAN ABSURD	KAN VARA UNDER- FUNDIG LIBERIA					TRÄ- FLISOR	
KASTAS ÖVER BORD	GRÖNA RÖDA	TRASAN FÖR NACKA			GRUN- DADE EISEN- HOWER				
BÖR KUNNA ERBJU- DA VAL- PREPA- RERADE SPÅR OCH PISTER		UT- DRAGEN KANORAS BAS AV ARTROS		ÄR SUKKU- SKON	TELLS TRAKT	POLEN DE KÄM- PAR SAN- TARE MED			
			ALICE VI MENING JULMÄT SOM TAR TID ATT LAGA						
			PRYL VYNAR I MOSEL FÖRÅRA			HÖRS MYGG FURU- FNATT			
EVAN- GELIST	PÅ KÖ- LAPP		ÄNGEL SOM BE- SÖKTE MARIA					FLUOR	
						MOTAR KRITTER			
PSALMEN				FRANSK STAD				KÄRET	
"I varje hjärta armt och mörkt sänd du en stråle blid, en stråle av Guds i signad juletid."				UT- TRYCKER MISS- NOJE	FALLA IHOP BLIR IN- TE ALLT				
				BLTR LÄTT SVEN				HÄR SÖN SKUTA	

NAMN:

ADRESS:

POSTNUMMER OCH ORT:

DRAGNING SKER DEN 9 DECEMBER 2022.

Vinst 1-2 Bok

Vinst 3-5 Presentkort på Café Villa Björkås

Vinst 6-10 Reflex

POSTA KRYSSET TILL:

Svenska kyrkan Västra Tunhem

Granåsvägen 22

468 33 VARGÖN